

виступає удосконалення й використання різноманітних методик управління активами та пасивами банківських установ для досягнення стратегічних цілей [3]. Ефективність та оптимізація процесів управління активами та пасивами банків залежить від правильності прийняття управлінських рішень та сформованого плану діяльності, який охоплює певний період часу і являється способом досягнення поставлених стратегічних цілей. Не залежно від стадії життєвого циклу управлінський персонал будь-якого банку має приймати управлінські рішення стосовно визначення оптимального рівня ліквідності своїх активів, оскільки з однієї сторони недостатня ліквідність активів може призвести як до незбалансованості так і до банкрутства, а з іншої їх збитковий обсяг може призвести до зниження рентабельності.

Список літератури:

1. Литвинюк О.В. Методологічні засади інтегральної оцінки фінансової стійкості банківської системи України на основі якості управління активами та пасивами. / Литвинюк О.В. // Економічний форум №2/2014, Луцьк, 2014- 209-214с.
2. Кулаков А.Е. Управление активами и пасивами банка: Практическое пособие / Кулаков А.Е –М: Издательская группа «БДЦ- пресс»,2004 - 256с.
3. Литвинюк О.В. Концептуальні засади формування фінансової моделі банку як основної складової процесу управління активами та пасивами банку / Литвинюк О.В., Жердецька Л.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки», Випуск 9/2014.

Зоряна ЛОБОДИНА

Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ВИДАТКІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОЇ РЕФОРМИ

Планування видатків бюджетів як один із методів механізму реалізації бюджетної політики на місцевому рівні охоплює такі стадії бюджетного процесу як складання проекту місцевого бюджету, розгляд і прийняття рішення про місцевий бюджет та базується на принципах бюджетного унітаризму.

У процесі планування видатків місцевого бюджету визначаються напрямки використання бюджетних ресурсів з урахуванням стратегічних орієнтирів розвитку, закріплених у Програмі соціально-економічного та культурного розвитку адміністративної території на відповідний рік.

Дослідження практики планування видатків місцевих бюджетів в Україні до впровадження у 2015 році реформи міжбюджетних відносин дало підстави констатувати, що у Бюджетному кодексі України та інших правових актах основна увага приділялася механізму планування видатків місцевих бюджетів, які враховувалися при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим. Розрахунки видатків здійснювалися за єдиними підходами для усіх місцевих бюджетів – з урахуванням фінансових нормативів бюджетної забезпеченості у розрахунку на одного одержувача послуг: на жителя (управління, охорона здоров'я, культура і мистецтво, фізична культура і спорт, соціальні програми стосовно сім'ї, жінок, молоді та дітей), дитину або учня (освіта), одержувача соціальних послуг (соціальний захист та соціальне забезпечення).

Зміна складу, видів міжбюджетних трансфертів, порядку їх розрахунку та надання, вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів у процесі реалізації бюджетної реформи обумовили доцільність вилучення із Бюджетного кодексу України положень щодо поділу видатків на такі, які враховуються та такі, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим. Тому діюча раніше методика планування видатків місцевих бюджетів частково втратила свою актуальність, а нова – ще не повністю розроблена, а, отже, не дає змоги у повній мірі оцінити переваги реформи у напрямку децентралізації державних фінансів.

Незважаючи на те, що у 2015 році з державного бюджету місцевим будуть надаватися

три види дотацій та сімнадцять видів субвенцій, у бюджетному законодавстві, зокрема Законі України про Державний бюджет України на 2015 рік» від 28.12.2014 р. № 80-VIII, наведено порядок розрахунку медичної субвенції, освітньої субвенції, субвенції на підготовку кадрів. Зазначені види субвенцій можуть бути використані на покриття окремих поточних видатків відповідних бюджетних установ, а тому лише частково відображають механізм планування видатків місцевих бюджетів на охорону здоров'я, загальну середню та професійно-технічну освіту. Більше того, навіть у наведеній методиці розрахунку освітньої субвенції та субвенції на підготовку кадрів не подаються формули розрахунку фінансових нормативів бюджетної забезпеченості одного учня.

Варто також зазначити, що відповідно до статті 94 Бюджетного кодексу України загальний обсяг фінансових ресурсів за кожним видом міжбюджетних трансфертів, що враховується при визначенні фінансових нормативів бюджетної забезпеченості, розраховується на підставі державних соціальних стандартів і нормативів, які встановлюються законом та іншими нормативно-правовими актами [1]. Проте державні соціальні стандарти та нормативи, які б мали бути основою для розрахунку наданих з державного бюджету трансфертів та в подальшому відображатись у здійснених видатках місцевих бюджетів, у переважній більшості не затверджені. У зв'язку з цим в умовах дефіцитності бюджетних коштів обсяг видатків місцевих бюджетів на утримання бюджетних установ переважно галузей соціальної сфери залежить від фінансових можливостей державного та місцевих бюджетів (крім цільових субвенцій, отриманих з державного бюджету, бюджетне законодавство не забороняє спрямовувати кошти базової дотації, а також закріплені та власні доходи місцевих бюджетів на такі видатки місцевих бюджетів як освіта, охорона здоров'я і т.д.).

Що стосується планування інших видів видатків місцевих бюджетів, то в сучасній українській правовій базі відсутні спеціальні документи, які б визначали порядок, методику їх планування. Зважаючи на це, одними із пріоритетних заходів реалізації бюджетної реформи у напрямку децентралізації бюджетної системи вважаємо: удосконалення нормативно-правового забезпечення бюджетного планування в частині конкретизації, доповнення порядку розрахунку планових видатків місцевих бюджетів із урахуванням результатів, досягнутих у процесі фінансування бюджетних програм; повноцінне запровадження програмно-цільового методу на місцевому рівні; підвищення рівня відкритості планування і виконання місцевих бюджетів.

На наш погляд, зазначене дасть змогу зменшити невідповідність між обсягами видатків бюджетів на конкретні галузі та їхньою потребою у фінансових ресурсах, рівень відхилення фактичних видатків місцевих бюджетів від планових (кошторисних призначень з урахуванням внесених змін) та підвищити якість бюджетного планування.

Список літератури:

1. Бюджетний кодекс України № 2456-VI від 08.07.2010 р.

Катерина МАРКЕВИЧ

Національний інститут стратегічних досліджень при президенті України, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ПІІ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Однією зі складових економічної безпеки держави є фінансова, яка формується відповідно до фінансової, фіскальної, валютної та грошово-кредитної політики. Забезпечення належного рівня даної складової є необхідною умовою стабільного функціонування фінансової системи України. Нині у вітчизняній науковій літературі присутня значна кількість визначень категорії «фінансова безпека», що пояснюється складністю процесів, які відображає ця категорія. У даній роботі ми будемо використовувати визначення «Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України» (Методика) № 1277 від 29 жовтня 2013р. [1], згідно з яким фінансова безпека – це стан